Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

27 април 2023 година*

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Регламент (ЕС) № 1215/2012 — Правила за компетентност по дела във връзка със застраховане — Член 15, точка 5 — Възможност тези правила за компетентност да бъдат дерогирани чрез споразумения — Член 16, точка 5 — Директива 2009/138/ЕО — Член 13, точка 27 — Понятието „големи рискове“ — Договор за застраховане на корабен корпус — Уговорена от застрахователя и застрахования клауза за предоставяне на компетентност — Противопоставимост на тази клауза на застрахования — Плавателен съд за развлечение, използван за нетърговски цели“

По дело C-352/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Østre Landsret (Източен областен съд, Дания) с акт от 27 април 2021 г., постъпил в Съда на 28 май 2021 г., в рамките на производство по дело

A1,

A2

срещу

I,

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: T. von Danwitz, изпълняващ функцията на председател на шести състав, A. Kumin (докладчик) и I. Ziemele, съдии,

генерален адвокат: J. Richard de la Tour,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за Европейската комисия, от S. Noë, H. Tserepa-Lacombe и C. Vang, в качеството на представители,

* Език на производството: датски.

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 15, точка 5 и на член 16, точка 5 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 2012 г., стр. 1).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между, от една страна, A1 и A2, две физически лица с местоживеене в Дания, и I, установено в Нидерландия застрахователно дружество (наричано по-нататък „застрахователно дружество I“), от друга, относно действителността на клауза за предоставяне на компетентност, предвидена в договор за застраховане на корабен корпус, предмет на който договор е ветроходна лодка.

Правна уредба

Регламент (ЕО) № 1215/2012

3 Съображения 15 и 18 от Регламент № 1215/2012 гласят:

„(15) Правилата за компетентността следва да са във висока степен предвидими и основани на принципа, че компетентността по правило се основава на местоживеенето на ответника. […]

[…]

(18) Във връзка със застраховането, потребителските и трудовите договори по-слабата страна следва да бъде защитена от правила за компетентност, които са в по-висока степен благоприятни за нейните интереси, отколкото общите правила“.

4 Правилата за компетентност по дела във връзка със застраховане, предмет на раздел 3 от глава II на този регламент, се намират в членове 10—16 от него.

5 Съгласно член 10 от споменатия регламент:

„По дела във връзка със застраховане компетентността се определя от нормите на настоящия раздел, без да се засягат разпоредбите на член 6 и член 7, параграф 5“.

6 Член 11 от същия регламент предвижда в параграф 1:

„Срещу застраховател с местоживеене в държава членка може да бъде предявен иск:

а) в съдилищата на държавата членка, където той има местоживеене;

б) в друга държава членка в случай на искове, предявени от притежателя на полицата, застрахования или трето ползващо се лице, в съдилищата по мястото, където ищецът има местоживеене; […]

[…]“.

7 Член 15 от Регламент № 1215/2012 гласи:

„Разпоредбите на настоящия раздел могат да се дерогират само със споразумение:

[…]

5) което се отнася до договор за застраховка дотолкова, доколкото покрива един или повече от рисковете по член 16“.

8 Съгласно член 16 от този регламент:

„Рисковете по член 15, параграф 5 са следните:

1) всякаква загуба или вреда на:
   а) морски кораби, инсталации, разположени край бреговете или в открито море, или въздухоплавателно средство, произтичащи от рискове, които са свързани с използването им за търговски цели;
   б) транзитни стоки, различни от багажа на пътниците, когато транзитът се състои или включва товар на такива кораби или въздухоплавателни средства;

2) всякаква отговорност, различна от тази за телесна повреда на пътници или загуба или увреждане на багажа им:
   а) произтичаща от използването или експлоатацията на кораби, инсталации или въздухоплавателни средства, както са посочени в точка 1, буква а), доколкото по отношение на последните законът на държавата членка, в която е регистрирано въздухоплавателното средство, не забранява клаузи за предоставяне на компетентност при застраховането срещу такива рискове;
   б) за загуба или повреда, причинени от транзитни стоки, както са описани в точка 1, буква б);

3) всякаква финансова загуба във връзка с използването или експлоатацията на кораби, инсталации или въздухоплавателни средства, както са посочени в точка 1, буква а), и по-специално загуба на редовен или чартърен товар;

4) всякакъв риск или интерес във връзка с някой от тези по точки 1—3;

5) независимо от точки 1—4, всякакви „големи рискове“, съгласно определението в Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) [(ОВ L 335, 2009 г., стр. 1)].“

9 Видно от съображение 41 към Регламент № 1215/2012, в съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Кралство Дания не участва в приемането на този регламент и не е обвързано от него, нито от

неговото прилагане. На основание член 3, параграф 2 от Споразумението между Европейската общност и Кралство Дания относно компетентността и признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 299, 2005 г., стр. 62; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 208) обаче с писмо от 20 декември 2012 г. тази държава членка нотифицира Европейската комисия за решението си да прилага съдържанието на цитирания регламент, в резултат от което разпоредбите на този регламент се прилагат към отношенията между Европейския съюз и Дания. Съгласно член 3, параграф 6 от това споразумение нотификацията от страна на Дания създава взаимни задължения между Дания и Съюза (ОВ L 79, 2013 г., стр. 4).

Директива 2009/138

10 Член 13 от Директива 2009/138 предвижда:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

[…]

27) „големи рискове“:
   а) рискове, класифицирани в класовете 4, 5, 6, 7, 11 и 12 на част А от приложение I;
   б) рискове, класифицирани в класовете 14 и 15 на част А от приложение I, когато титулярът на полицата е ангажиран професионално в промишлена или търговска дейност или в някоя от свободните професии, и рисковете са свързани с такава дейност;
   в) рискове, класифицирани в класовете 3, 8, 9, 10, 13 и 16 по част А от приложение I дотолкова, доколкото титулярът на полицата превиши границите на най-малко два от следните критерии:
      i) общо по баланс: 6 200 000 [евро];
      ii) нетен оборот […]: 12 800 000 [евро];
      iii) средно 250 заети лица през финансовата година.

   […]

[…]“.

11 Клас 6 („Кораби (морски, езерни, речни и канални плавателни съдове)“), който се намира в част А от приложение I към тази директива, гласи:

„Всички вреди или погиване на:

– речни и канални плавателни съдове,

– езерни плавателни съдове,

– морски плавателни съдове“.

Решение 2014/887/ЕС

12 Съображение 7 от Решение 2014/887/ЕС на Съвета от 4 декември 2014 година за одобряване от името на Европейския съюз на Хагската конвенция от 30 юни 2005 г. за споразуменията относно избор на съд (ОВ L 353, 2014 г., стр. 5) предвижда:

„Освен това при одобряването на конвенцията [за споразуменията относно избор на съд, сключена на 30 юни 2005 г. в рамките на Хагската конференция по международно частно право] [Европейският съюз] следва да направи декларация по член 21, с която застрахователните договори по принцип да се изключат от приложното ѝ поле, като се запазят някои строго определени изключения. Целта на декларацията е да се запазят защитните правила за компетентност в полза на титуляря на полицата, застрахованото лице или трето ползващо се лице при дела, свързани със застраховане съгласно Регламент (ЕО) № 44/2001 [на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74)]. Изключването следва да бъде ограничено до необходимото за защита на интересите на по-слабите страни по застрахователни договори. Ето защо то следва да не обхваща презастрахователните договори нито договорите за големи рискове. Същевременно Съюзът следва да направи едностранна декларация, в която да заяви, че на по-късен етап може да преразгледа необходимостта от поддържане на декларацията си по член 21 в зависимост от придобития опит от прилагането на конвенцията“.

13 Съгласно „[д]екларацията на Европейския съюз в момента на одобряване на Хагската конвенция от 30 юни 2005 г. относно избор на съд […] в съответствие с член 21 от [тази конвенция]“, която фигурира в приложение I към Решение 2014/887:

„Целта на настоящата декларация, с която от обхвата на конвенцията се изключват определени застрахователни договори, е да се защитят определени титуляри на полици, застраховани лица или трети ползващи се лица, които съгласно вътрешното право на ЕС получават специална закрила.

1. В съответствие с член 21 от конвенцията Европейският съюз декларира, че няма да прилага конвенцията спрямо застрахователни договори, с изключение на предвиденото в параграф 2 по-долу.

2. Европейският съюз ще прилага конвенцията спрямо застрахователни договори в следните случаи:

[…]

г) когато споразумението за избор на съд се отнася за застрахователен договор, обхващащ един или повече от следните рискове, които се считат за големи рискове:
   i) всякакви загуби или вреди, произтичащи от рискове, които са свързани с използването им за търговски цели, на:
      а) морски кораби, инсталации, разположени край брегове или в открито море, или плавателни съдове по реки и канали и езерни плавателни съдове;

      […]

[…]“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

14 На 15 октомври 2013 г. A1 и A2 сключват с търговец от Имуйден (Нидерландия) договор за покупко-продажба на употребявана ветроходна лодка за сумата 315 000 евро.

15 Освен това A1 и A2 сключват със застрахователно дружество I застраховка „Гражданска отговорност“ и застраховка на корпуса на тази ветроходна лодка. При сключването на този договор, влязъл в сила на 1 ноември 2013 г., A1 и A2 упоменават във формуляра на заявление за застраховане, който е предоставен от това дружество и се нарича „Application form yacht insurance“ („Заявление за застраховане на яхта“), от една страна, че пристанището на домуване на ветроходната лодка ще бъде в Дания, и от друга страна, че тя ще се използва само за частни цели и отдих и няма да се отдава под наем.

16 Съгласно разпоредба от условията на застраховката, предвидени от посочения договор, титулярят на застрахователната полица може да отнесе всеки спор до компетентен съд в Нидерландия.

17 През май 2018 г. A1 и A2 засядат в плитчина във Финландия. През пролетта на следващата година те откриват повреди по кила и корпуса на тази ветроходна лодка. Ето защо през май 2019 г. те съобщават за засядането на застрахователно дружество I, което след оглед от оценител отказва да покрие съобщените вреди, като се обосновава с техния характер.

18 Впоследствие A1 и A2 предявяват иск срещу това дружество пред Retten i Helsingør (съда в Хелзингор), като искат то да бъде осъдено да покрие разходите за ремонт за отстраняване на вредите, оценени на 300 000 датски крони (DKK) (около 40 300 евро). Посоченото дружество излага възражение за недопустимост на този иск, тъй като счита, че съгласно клаузата за предоставяне на компетентност, предвидена в разглеждания застрахователен договор, този иск трябвало да се предяви пред нидерландски съд.

19 С решение от 19 май 2020 г. Retten i Helsingør (съдът в Хелзингор) уважава възражението за недопустимост.

20 A1 и A2 обжалват това решение пред запитващата юрисдикция, Østre Landsret (Източен областен съд, Дания), като искат делото да бъде върнато за ново разглеждане от Retten i Helsingør (съда в Хелзингор) или, при условията на евентуалност, искът да бъде разгледан по същество от запитващата юрисдикция, защото, като плавателен съд за развлечение, процесната по главното производство ветроходна лодка не попадала в обхвата на член 16, параграф 5 от Регламент № 1215/2012 и следователно те правилно предявили иска си на първа инстанция пред датски съд.

21 По-конкретно, A1 и A2 твърдят, че като попадащи в обхвата на „големи рискове“ по смисъла на тази разпоредба следва да се квалифицират само вредите, които са претърпени от използван за търговски цели застрахован плавателен съд и са настъпили в рамките на такова използване. Тълкуването на цитираната разпоредба в смисъл, че в обхвата на „големите рискове“ се включват всички вреди, претърпени от всеки плавателен съд, независимо от неговия размер и използването му, включително използвани за частни цели плавателни съдове за развлечение, противоречало на целите на Регламент № 1215/2012 и в частност на целта да се защити по-слабата страна в договорното отношение.

22 Застрахователно дружество I оспорва доводите на A1 и A2. Според него, въпреки че са потребители, те са сключили застрахователен договор, съдържащ императивна клауза за предоставяне на компетентност, съгласно която компетентни са нидерландските съдилища. Тази клауза била допустима съгласно член 15, точка 5 от Регламент № 1215/2012, защото застраховка на корабния корпус като процесната по главното производство попадала в обхвата на понятието „големи рискове“ по смисъла на член 16, точка 5 от този регламент във връзка с член 13, точка 27 от Директива 2009/138.

23 При тези обстоятелства Østre Landsret (Източен областен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли член 15, точка 5 от Регламент [№ 1215/2012] във връзка с член 16, точка 5 от него да се тълкува в смисъл, че застраховката на корпуса на плавателни съдове за развлечение, които не се използват за търговски цели, попада в обхвата на изключението, предвидено в член 16, точка 5 от същия регламент, и следователно съгласно член 15, точка 5 от него е действителен застрахователен договор, съдържащ споразумение относно избор на съд, дерогиращо правилото, предвидено в член 11 от същия?“.

По преюдициалния въпрос

24 С въпроса си запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 15, точка 5 от Регламент № 1215/2012 във връзка с член 16, точка 5 от този регламент трябва да се тълкува в смисъл, че договорът за застраховане на корпуса на плавателен съд за развлечение, използван за нетърговски цели, попада в обхвата на посочения член 15, точка 5.

25 Като начало, за отговора на този въпрос следва да се припомни, че глава II, раздел 3 от Регламент № 1215/2012 въвежда специални правила за компетентност по делата във връзка със застраховане.

26 Така, съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент № 1215/2012 в случай на искове, предявени от притежателя на полицата, застрахования или трето ползващо се лице срещу застраховател с местоживеене в една държава членка, може да бъде предявен иск в друга държава членка — в съдилищата по мястото, където ищецът има местоживеене.

27 В някои случаи обаче Регламент № 1215/2012 предвижда възможността посочените специални правила за компетентност по делата във връзка със застраховане да бъдат дерогирани чрез споразумение, и по-специално по силата на член 15, точка 5 от този регламент чрез споразумения, които се отнасят до договор за застраховка дотолкова, доколкото този договор покрива един или повече от рисковете по член 16 от споменатия регламент.

28 В случая е безспорно, че с оглед на процесния по главното производство застрахователен договор и покритите от него рискове релевантен може да бъде единствено член 16, точка 5 от Регламент № 1215/2012, който визира „големите рискове“ по смисъла на Директива 2009/138.

29 Също така следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда, за тълкуването на разпоредба от правото на Съюза е необходимо да се има предвид не само текстът ѝ, но и нейният контекст и целите на акта, от който тя е част. Генезисът на разпоредба от правото на Съюза също може да разкрие обстоятелства, които са релевантни за тълкуването ѝ (решение от 25 юни 2020 г., A и др. (Вятърни генератори в Алтер и Невеле), C-24/19, EU:C:2020:503, т. 37 и цитираната съдебна практика).

30 Ето защо, за да се установи дали по отношение на договор за застраховане на корпуса на плавателен съд за развлечение, използван за нетърговски цели, залегналите в Регламент № 1215/2012 правила за компетентност по делата във връзка със застраховане могат да бъдат дерогирани, е необходимо да се изходи от съответния текст на член 15, точка 5 и на член 16, точка 5 от този регламент и на релевантните разпоредби на Директива 2009/138, към която препраща член 16, точка 5, както и от системата от тези правила, техния генезис и целите, на които те се основават (вж. в този смисъл решение от 27 февруари 2020 г., Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, т. 32 и цитираната съдебна практика).

31 Що се отнася до граматическото тълкуване на разглежданите разпоредби, от прочита на член 15, точка 5 във връзка с член 16, точка 5 от Регламент № 1215/2012 става ясно, че „всякакви „големи рискове“, съгласно определението в Директива 2009/138“, са сред визираните в член 15, точка 5 рискове.

32 Колкото до понятието „големи рискове“, то е дефинирано в член 13, точка 27 от тази директива.

33 Така, първо, съгласно член 13, точка 27, буква а) „големи рискове“ са рисковете, класифицирани в част A, класове 4—7, 11 и 12 от приложение I към споменатата директива.

34 Второ, съгласно член 13, точка 27, буква б) „големи рискове“ са рисковете, класифицирани в част A, класове 14 и 15 от приложение I, когато титулярят на полицата е ангажиран професионално в промишлена или търговска дейност или в някоя от свободните професии и рисковете са свързани с такава дейност.

35 Трето, същият член 13, точка 27, буква в) визира рисковете, класифицирани в класове 3, 8—10, 13 и 16 на част A от приложение I дотолкова, доколкото титулярят на полицата превиши границите на най-малко два от критериите, упоменати пак в точка 27, буква в).

36 В случая е безспорно, че сред класовете по част A от приложение I към Директива 2009/138, за които се говори в член 13, точка 27, букви а)—в) от тази директива, релевантен би могъл да бъде само клас 6, който е споменат в член 13, точка 27, буква а). Този клас се отнася до всички вреди, претърпени от морски, езерни, речни и канални плавателни съдове.

37 Нито в споменатия клас 6, нито в член 13, точка 27, буква а) от Директива 2009/138 обаче има други уточнения, по-специално за използването на тези превозни средства, за разлика от член 13, точка 27, букви б) и в), който съдържа насоки за дейността, упражнявана от титуляря на полицата, или за баланса, оборота или броя заети лица в предприятието му.

38 Ето защо от граматическото тълкуване на член 13, точка 27 от Директива 2009/138 и на член 16, точка 5 от Регламент № 1215/2012 следва, че тези разпоредби могат да бъдат тълкувани в смисъл, че в обхвата на „големите рискове“, визирани в споменатите разпоредби, попадат всички вреди, претърпени от морски, езерни, речни и канални плавателни съдове, независимо дали тези съдове се използват за търговски цели.

39 По отношение на контекста на член 16, точка 5 от Регламент № 1215/2012 следва да се отбележи, от една страна, че тази разпоредба започва с израза „независимо от точки 1—4“, което дава основание да се заключи, че член 16, точки 1—4 е lex specialis спрямо член 16, точка 5 и че следователно в случаите, които е предвидено да бъдат конкретно уредени с тези точки 1—4, последните имат предимство пред точка 5.

40 От друга страна, член 16, точка 1, буква а) от Регламент № 1215/2012 обхваща в частност случаите на всякаква загуба или вреда на морски кораби, произтичаща от рискове, които са свързани с използването им за търговски цели.

41 Както обаче правилно отбелязва Комисията, налага се изводът — в случай че всички вреди, претърпени от морски плавателни съдове, независимо какво е използването им, бъдат счетени за попадащи в обхвата на „големите рискове“ по смисъла на член 16, точка 5 от Регламент № 1215/2012 — че член 16, точка 1, буква а) би бил лишен от съдържание, що се отнася до морските кораби. Същото би важало за член 16, точки 2—4, защото последните точки се отнасят до рисковете, произтичащи от използването или експлоатацията на кораби, в съответствие със същия член 16, точка 1, буква а), и до рисковете или интересите във връзка с някой от тези по член 16, точки 1—3 от този регламент.

42 Такъв резултат би бил в разрез с намерението на законодателя на Съюза член 16, точки 1—4 от Регламент № 1215/2012 да имат свое собствено съдържание.

43 Всъщност формулировката на член 16 от Регламент № 1215/2012 по същество възпроизвежда член 14 от Регламент № 44/2001. Точки 1—4 от цитирания член 14, впоследствие точки 1—4 от посочения член 16, обаче не фигурират в предложението за Регламент (ЕО) на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, което е представено от Комисията [COM(1999) 348 окончателен] и е в основата на Регламент № 44/2001, и са въведени в последния регламент едва в хода на законодателната процедура, като така уточняват понятието „рискове“, визирано в член 15, точка 5 от Регламент № 1215/2012.

44 Следователно съображенията, изложени в точки 39—43 от настоящото решение, подкрепят стеснително тълкуване на член 16, точка 5 от Регламент № 1215/2012, в смисъл че вредите, претърпени от използвани за нетърговски цели плавателни съдове, не са визирани в тази разпоредба, поради което договорът за застраховане на корпуса на плавателен съд за развлечение, използван за нетърговски цели, не попада в обхвата на член 15, точка 5 от този регламент.

45 В подкрепа на това тълкуване има и други контекстуални съображения. От една страна, всъщност дерогациите на правилата за компетентност по дела във връзка със застраховане, като допуснатата с член 15, точка 5 от Регламент № 1215/2012 дерогация, трябва да се тълкуват стеснително (вж. по аналогия решение от 12 май 2005 г., Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, EU:C:2005:280, т. 31).

46 От друга страна, изложеното тълкуване в точка 44 от настоящото решение позволява да се осигури съгласуваността с прилагането от Съюза на Хагската конвенция за споразуменията относно избор на съд, сключена на 30 юни 2005 г.

47 Всъщност съгласно точка 2, буква г), подточка i), буква а) от Декларацията, цитирана в точка 13 от настоящото решение, Съюзът прилага тази конвенция спрямо застрахователни договори, когато споразумението за избор на съд се отнася за застрахователен договор, обхващащ един или повече от рисковете, които се считат за големи рискове, а именно по-специално всякакви загуби или вреди на морските кораби, произтичащи от рискове, които са свързани с използването на тези кораби за търговски цели. От друга страна обаче, оттук следва, че Съюзът не прилага въпросната конвенция спрямо застрахователни договори, които покриват рискове, настъпващи във връзка с използване с нетърговска цел на морски кораби.

48 Накрая, що се отнася до целите на Регламент № 1215/2012, от съображение 18 от този регламент следва, че искът във връзка със застраховане се характеризира с известен дисбаланс между страните, който разпоредбите на глава II, раздел 3 от същия регламент имат за цел да коригират, като предоставят възможност на по-слабата страна да се ползва от правила за подсъдност, които са по-благоприятни за нейните интереси, отколкото общите правила (решение от 9 декември 2021 г., BT (Привличане на застрахованото лице по делото), C-708/20, EU:C:2021:986, т. 32 и цитираната съдебна практика).

49 Следователно с правилата, съдържащи се в този раздел 3, трябва да се гарантира, че по-слабата страна, която възнамерява да призове пред съд по-силната страна, ще може да го направи пред леснодостъпна юрисдикция на държава членка (вж. в този смисъл решение от 30 юни 2022 г., Allianz Elementar Versicherung, C-652/20, EU:C:2022:514, т. 50 и цитираната съдебна практика).

50 Действително страните по застрахователен договор, който покрива „голям риск“, могат съгласно член 15, точка 5 от Регламент № 1215/2012 във връзка с член 16, точка 5 от него да дерогират правилата за компетентност, залегнали в посочения раздел 3, чрез сключването на споразумения, но тази възможност е въведена, за да се отчете фактът, че страните по застрахователния договор са равнопоставени (вж. в този смисъл решение от 27 февруари 2020 г., Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, т. 39).

51 Всъщност никаква специална защита не е оправдана по-конкретно в отношенията между професионалисти от застрахователния сектор, за никого от които не може да се предположи, че е по-слаб от другите (вж. в този смисъл решение от 27 февруари 2020 г., Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, т. 45 и цитираната съдебна практика).

52 В случая положението е различно, що се отнася до притежатели на полици като жалбоподателите в главното производство, които, без да действат като професионалисти, са сключили договор за застраховане на корпуса на плавателен съд за развлечение, използван за частни цели и отдих, а не за търговски цели.

53 В тази насока не е необходимо да се прави преценка във всеки отделен случай, що се отнася до въпроса дали дадено лице може да се счита за „по-слаба страна“. Както Съдът вече е подчертал, всъщност такава преценка би породила риск от правна несигурност и би противоречала на целта на Регламент № 1215/2012, обявена в съображение 15 от него,

съгласно което правилата за компетентността трябва да са във висока степен предвидими (решение от 27 февруари 2020 г., Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, т. 42 и цитираната съдебна практика).

54 Следователно тълкуването, изложено в точка 44 от настоящото решение, съгласно което договорът за застраховане на корпуса на плавателен съд за развлечение, използван за нетърговски цели, не попада в обхвата на член 15, точка 5 от Регламент № 1215/2012, е съобразено с целите на този регламент, доколкото по отношение на такива застрахователни договори специалната защита на притежателя на застрахователната полица е оправдана и предвидимостта на правилата за компетентност е осигурена.

55 С оглед на изложеното дотук на поставения въпрос следва да се отговори, че член 15, точка 5 от Регламент № 1215/2012 във връзка с член 16, точка 5 от този регламент трябва да се тълкува в смисъл, че договорът за застраховане на корпуса на плавателен съд за развлечение, използван за нетърговски цели, не попада в обхвата на посочения член 15, точка 5.

По съдебните разноски

56 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

Член 15, точка 5 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, във връзка с член 16, точка 5 от този регламент,

трябва да се тълкува в смисъл, че:

договорът за застраховане на корпуса на плавателен съд за развлечение, използван за нетърговски цели, не попада в обхвата на посочения член 15, точка 5.

Подписи